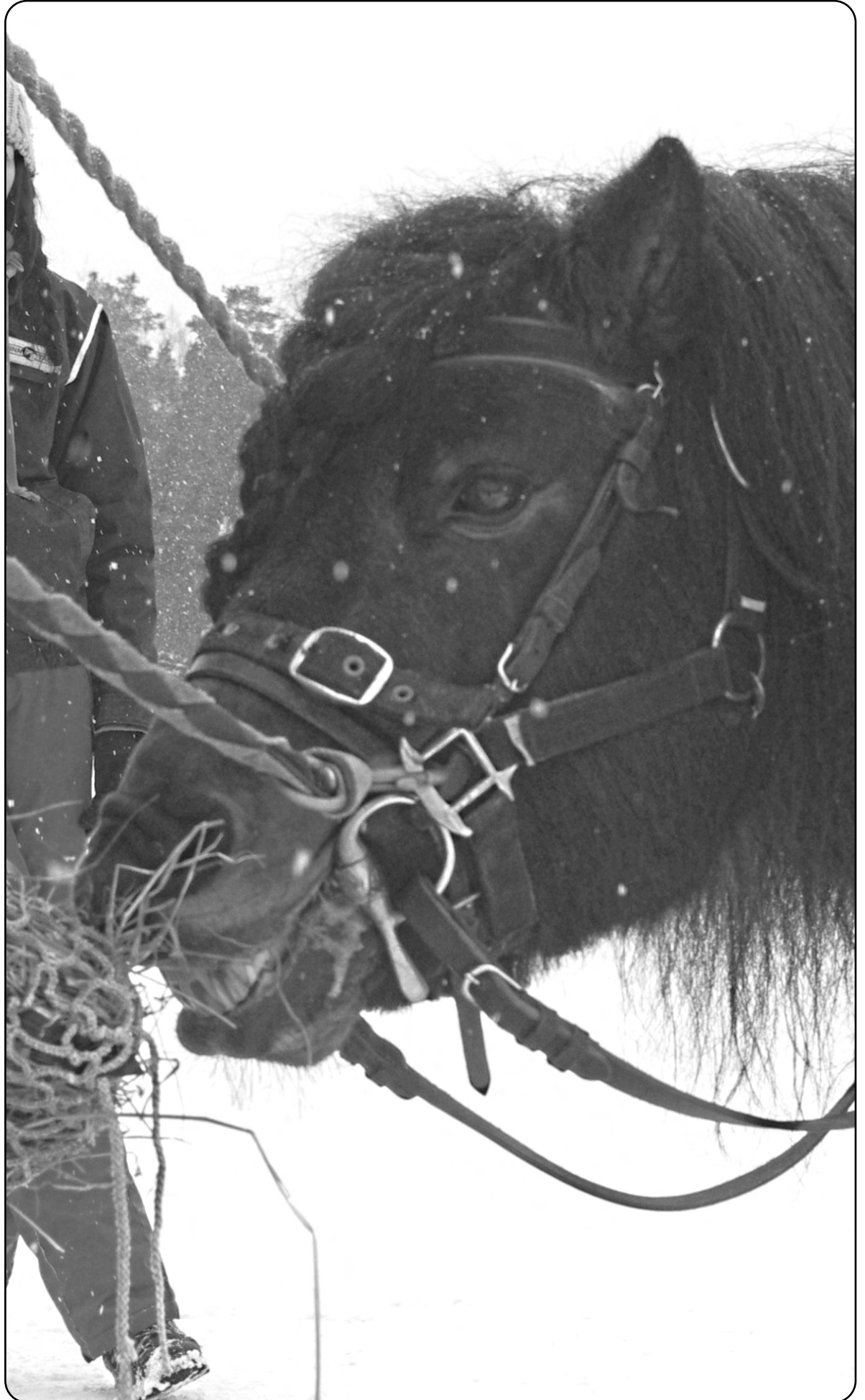

RAUNANTAKAA...

NUMERO 1 / 2017 MAALISKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XVIII VUOSIKERTA

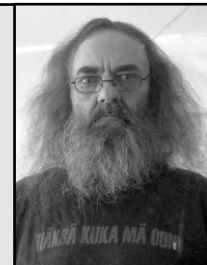
Vilniemi - Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Häppilä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

SUOMEN NOPEIN SHETLANNINPONI DASSE OLI MYÖS KALASATAMASSA LASKIAISTA VIETTÄMÄSSÄ. VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

ILKKA AHMAVAARA:

YMMÄRRYKSEN JÄLKEINEN AIKA

Totuuden jälkeinen aika alkoi länsimaissa jo kauan sitten pitkällisessä kehityksessä, jossa Jumalan lain tilalle alettiin hyväksyä myös ihmisten säätämia lakeja. Tämä tapahtui länsimaisessa kulttuurissa hitaasti noin ehkä 1000 luvulta alkaen, matkalla kohti valistuksen aikaa (1700-1800 luvut), jolloin syntyi Newtonin fysiikan myötä moderni, eksakti länsimainen matemaattisfyysinen tiede, jonka työskentelymetodiin ja tuloksiin, "totuuksiin", ei maailmankatso-mus tai uskomukset kykene vaikuttamaan.

Uskon aikakaudet ja kulttuurit elävät aina "totuuden aikaa", koska Jumala on ilmoittanut ihmiskunnalle totuuden, jota ei voi asettaa kyseenalaiseksi. Tieteelliset totuudet sensijaan tiede itse kyseenalaistaa koko ajan, se on tieteen toimintatapa, itsensäkorjaavuus.

Tieteestä ei ole Jumalaksi, totuuden tietäjäksi. Tiede pyrkii ymmärtämään todellisuutta, miten todellisuus toimii. Totuudesta tiede on jäävi sanomaan mitään. Kuten Johanna Vuorelma kirjoituksessaan Poliitiikka lehdessä toteaa, taidamme ennemminkin elää ymmärryksen jälkeistä aikaa.

Miksi ihmeessä siis 2010 luvulla, yli kaksisataa vuotta valistuksen ajan jälkeen, ryhdytään puhumaan Totuuden jälkeisestä ajasta ajankohtaisena ilmiönä? Kansakuntien johtajien tasolla yhtäkkiä puhutaan Hyvän ja Pahan voimista, puhutaan Totuudesta ja Valheesta vastavoimina. Hyvä edustaa totuutta ja paha valhetta?

Tieteestä tehdään absoluuttisen totuuden jumalallinen sanansaattaja. Tieteen kokemusperäinen mit-tauksiin ja havaintoihin perustuva itsensäkorjaavuus jää yleisen mielipiteen jalkoihin, muuttuu "konsen-

"Kuitenkin tässä tukahduttavassa maailmassa, missä kaikki tiedettiin etukäteen, elettiin 1800-lukua. Tässä ilmapiirissä kehittyi valistuksen vuosisadan filosofia ja syntyi monta poliittista ja yhteiskunnallista oppisuuntaa, joita meillä nykyisin onkin enemmän kuin riittävästi. Ja juuri tällä vuosisadalla tuli tavaksi selittää asioita ymmärtämättä niitä."

Ranskalainen matemaatikko Ivar Ekeland kirjassaan Ennakoimattoman matematiikka (Le calcul, l'imprévu, 1984).

sukseksi", totuudeksi, hyvien ihmisten sodaksi pahoja ihmisiä vastaan, Jumalan totuuden sodaksi maailman pelastamiseksi pahuuden voimilta.

Miksi haikailemme takaisin Totuuden aikaa? Jumalan totuus on totalitaarinen ja hierarkkinen, vähän kuin sotalaitos, sota ja sotapropaganda, jossa syyllinen on aina vihollinen (vale/totuusmedia, pahat/hyvät ihmiset jne). Haluammeko taas sotaa? Sodassa ei demokratia ja ihmisoikeudet kuki, ne lakkaavat olemasta. Julistetaan poikkeustila, sitten sotatila.

Hyvää Suomi 100-vuotta juhluvuotta!

Ilkka Ahmavaara

Kalevalan päivänä Mäntlahdessa

28.2.2017

Kirjallisuusviitteet:

- Jukka Korpela: Länsimaisen yhteiskunnan juurilla (Gaudeamus 2015)
- Johanna Vuorelma: Totuuden aikana faktat eivät ole totuudellisia vaan jaettuina (Poliitikasta tiedeverkkolehti 17.1.2017)

LASKIASTA VIETETTIIN KLAMILAN KALASATAMASSA 26.2.

VALOKUVA: JARI HARJU

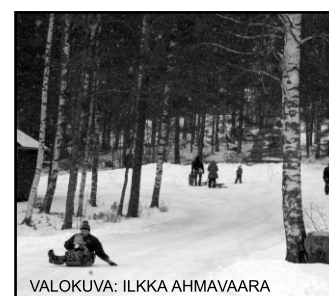
VALOKUVA: JARI HARJU

VALOKUVA: JARI HARJU

VALOKUVA: JARI HARJU

VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

Tiesitkö, että Rantaituvan sääasemalla mitatut säätiedot päivittyvät internetiin minuutin välein yötäpäivää? rantai.fi

RANNANTAKAA...

KAakonrantalainen kyläkulttuurilehti XVIII VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, rantai.fi
Simonmäentie 18, 49840 Mänttä

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värri)
p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: rantai.fi

Tämä painos 200 kpl

PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro1. helmikuun 15pv. Nro 2. toukokuun 15.pv. Nro 3. elokuun 15.pv. 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)

ISSN 2324-0792 (Verkkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

AINEISTO SEURAAVAAN NUMEROON VIIMEISTÄÄN TOUKOKUUN 15 PÄIVÄ!

- s.2. Ymmärryksen jälkeinen aika, pk, Ilkka Ahmavaara
- s.2. Laskiasen viettoa (kuvia)
- s.3. Kyläteatteri Marmut esittää, Susanna Korpela
- s.4. Juhlavuoden näkymiä, Mervi Hyppänen
- s.6. Kotikuusi ja tulevaisuuden kuusi, Mervi Hyppänen
- s.8. Mänttäläisten murroksen muistomerkki, Arto Tauria
- s.9. Klamilan kirkolla talkoota, Mervi Hyppänen
- s.10. Islanti voittaa aina, Pirkko Soranta
- s.12. Runoja, Pirkko Järvenkylä, Ilkka Ahmavaara ja Vappu Harjumaaskola
- s.13. Hiihtäjä, piirros, Erkki Kupari
- s.14. Natturin ulkoilualue (Klamilan ihmeet), Rauno Vaherva
- s.16. Kalastusaluepäiviltä, Tuomo Peltola
- s.17. Astu aikaan, opettele bloggaamaan, Ilkka Ahmavaara

- s.18. Hilma tukee yhdistystoimintaa, Elina Sakkara
- s.20. Sulo Mäkelä 120 vuotta, Susanna Korpela
- s.22. Klamilan kuulumisia ja suunnitelmia, Heli Varjakoski
- s.24. Tapahtumat ja ilmoitukset

RANNANTAKAA LEHDEN TILAAMINEN

Voit tilata lehden (4 nro/v) kahdella tapaa, maksamalla yhdistyksen vuotuisen 15 euron jäsenmaksun, tai tilaamalla lehden ei jäsenelle 23 eurolla.

Yhdistyksen tilinumero on:

FI95 5506 0020 0615 50

Muista maksun yhteydessä mainita postiosoite, johon lehden haluat.

Lehden vanhemmat numerot luettavissa netissä vuoden viiveellä osoitteessa rantai.fi

KYLÄTEATTERI MARMUT ESITTÄÄ: RANNANPOJAT

Vuosi vaihtui ja sen myötä käynnistyivät jälleen näytelmäharjoitukset Mänttäläisten Toivolassa.

Nimensä mukaisesti Marmutin tuleva kesäteatteri pohjautuu 10.7.1917 perustetun Voimistelun ja Urheiluseuran Mänttäläisten Rannanpoikien toiminnan 100-vuotiseen historiaan, johon myös esityspaikka Toivola olennaisesti liittyy. Jo aiemmilta vuosilta tuttuun tapaan näytelmän on käsikirjoittanut Risto Muurman ja ohjaa Henri Saarainen.

Susanna Korpela

ESITYKSET:

- pe 28.7. klo 18:00 Toivola (ensi-ilta)
- la 29.7. klo 18:00 Toivola
- su 30.7. klo 18:00 Toivola
- la 12.8. klo 14:00 Kuorsalo

VALOKUVA: SINNA HYYTIÄINEN

Tammikuussa aloitettiin lukuharjoituksilla tutustumalla käsikirjoitukseen ja omiin vuorosanoihin. Kevään mittaan papereista luovutaan ja aletaan etsiä omia paikkoja näyttämölle. Tästä lähdettiin, lopputulos nähtävillä sitten heinäkuussa - tervetuloa katsomaan!

Voimistelu- ja Urheiluseura Mänttäläisten Rannanpoikien logo on suunnitellut taiteilija Sulo Mäkelä.

MERVI HYPPÄNEN:

JUHLAVUODEN NÄKYMÄ

SUOMI 100 VUOTTA

YHDESSÄ SUOMI 100-VUOTTA
JUHLAVUOTEEN

Suomen itsenäisyyden juhluvuosi, Suomi 100-vuotta lähti hienosti liikkeelle Mäntlahdessa. Joulukuun viimeisen päivän ilta aloitettiin ulkotulien sytyttämisellä Mäntlahden Kylänrantaan. Suunnitelmissa oli valoteoksen tekeminen ja uuden vuoden vastaanotto yhdessä. Laila ja Herman Poleman olivat jo iltapäivällä tuoneet rantaan penkkejä ja puita nuotiota varten. Rannantakaa väki oli hankkinut 80 ulkotulta valoteosta varten ja kutsunut yhdistyksen nettisivuilla kyläläisiä sytyttämään tulia.

VALOKUVA: MERVI HYPPÄNEN

80 ulkotulta syttyi illalla vuoden vaihteen juhlimiseksi Mäntlahden kylänrantaan.

Klo 20 saavuttiin sovitusti rantaan ja yllättyttiin iloisesti, sillä joku (myöhemmin selvisi, että Terttu) oli jo ehtinyt sytyttää muutaman tulen ja Korpelan perhe oli lasten kanssa raketteja ampumassa. Valoteoksen kokoaminen eli ulkotulien sytyttäminen aloitettiin heti ja vajaan tunnin päästä ranta oli kauniisti valaistu. Tapani sytytti nuotion ja rannalle alkoi saapua lisää väkeä. Nuotiolla kävi illan aikana 25 henkilöä jättämässä jäähyväisiä

VALOKUVA: MERVI HYPPÄNEN

Nuotiolla paistettiin Uuden Vuoden Makkaraa.

vanhalle vuodelle ja toivottamassa onnea uudelle vuodelle. Ilta sujui rattoisasti nuotion ääressä keskustellen ja yhdessä laulellen sekä Sirpa tuomia eväitä syöden. Tarjolle oli glögiä sekä kevätrullia ja täytekakkua. Aina ei tarvita suuria järjestelyjä, tehokas puskaradio, yhdessä tekeminen ja osallistuminen riittävät.

UNELMAT LIIKKEELLE

Liikkumisen unelmavuosi 2017 on käynnistynyt. Se on yksi Suomi 100 vuotta tapahtumista ja rohkaisee ja kannustaa suomalaisia kokeilemaan ja innostumaan liikkumisen lisäämisestä. Kampanjan tavoitteena on rohkaista ihmisiä miettimään, miten jokainen itse voisi lisätä liikuntaansa ja sitä kautta hyvinvointiaan. Mukaan on kutsuttu kuntia, urheilu- ja liikuntaseuroja, varhaiskasvatuksen toimijoita, kouluja, työyhteisöjä ja yhdistyksiä eri hallinnonalueilta.

Unelmat liikkeelle on tapahtuma, jonka toivotaan leviävän koko maahan ja kevät 2017 huipentuu Unelmien liikuntapäivään 10.5. Se on kaikenlaisen liikkumisen pop-up-päivä ja Suomen suurin liikuntatapahtuma, johon kuka tahansa voi osallistua.

Kuvakaappaus Unelmat liikkeelle sivuilta <https://www.unelmatliikkeelle.fi/>. Sivuilta voi katsoa Suomen kartalta eri tapahtumien tiedot.

Haminan kaupunki on mukana Unelmat liikkeelle tapahtumassa ja kannustaa asukkaita liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja. Helmikuun puolivälistä asti on liikuntapalveluiden ja Ruissalon kirjaston

VALOKUVAT: Mervi Hyppänen/ILKKA AHMAYAARA

Haminan kaupunki perusti muutama vuosi sitten Senioripuiston Mannerheimintien varteen kirjaston taakse ja se on osoittautunut suosituksi. Kuvaan liitetty Mäntlahden kylänrantaa taustalle.

yhteistyön tuloksena kirjastokortilla saanut lainata liikuntavälineitä kahdeksi viikoksi Ruissalon kirjastosta. Itseään kiinnostavia välineitä voi rauhassa kokeilla ja kenties innostua ja hankkia samanlaiset itselleen. Kirjastosta voi lainata mm. teleskooppikävelysauvoja, sykemittareita, askelmittareita, gymstickejä (light, medium, strong), kahvakuulat (3 kg, 6 kg, 8 kg, 10 kg, 12 kg), pilatesrengas, tasapainolautoja, tasapainotyynyjä, kuminauhasettiä, frisbeet golf-settiä, lumkikenkiä ja mölkyn. Ruissalon kirjasto on omatoimikirjasto, joka on avoinna ma-to klo 7-20 ja pe-su klo 7-18. Henkilökohtaista palvelua on saatavilla ma-ke klo 12-18, to-pe klo 9-15 ja aattoina 9-14.

MÄNTLAHDEN LIIKUNTAPUISTO

Mäntlahdessa on viritetty ajatusta pienimuotoisen lähiliikuntapaikan perustamisesta Hyötispisteen takanurkkaan eli on keskusteltu siitä, hankittaisiinko muutama ulkoliikuntaväline, joiden avulla jokainen voisi kohottaa omaa lihaskuntoaan nyt, kun lihaskuntojumppaa ei Toivolassa enää ole. Santasenniemen kiertävä polku on monen liikkujan suosima reitti ja Hyötispiste on lähellä polkua.

Välineet liikuntapaikkaan maksavat tuhansia euroja esim. kahteen liikuntavälineeseen, joissa on yhteensä neljä erilaista lihaskuntoa kohottavaa välinettä uppoaa helposti 10 000 euroa. Kylällä on keskusteltu erilaisista rahoitusmahdollisuuksista. Saisiko kaupungilta rahaa laitteiden hankkimiseen entä Sepra, olisiko hanke, jossa olisi mukana kaikki kylän yhdistykset, mahdollinen tai kerättäisiinkö rahat laitteisiin tulevilta käyttäjiltä lahjoituksena, löytyisikö hankkeelle sponsorirahaa? Haminan kaupunki jakaa rahaa Suomi 100 vuotta juhlimiseen, mutta tätä rahoitusta ei todennäköisesti voida ajatella, sillä rahoista on jo myönnetty avustus Rannapoiken omien 100 -vuotisjuhlien järjestämiseen sekä Mäntlahden murroksen muistomerkin pystyttämiseen.

Kaikkia edellä mainittuja mahdollisuuksia ulkoliikuntapaikan perustamiseksi selvittää. Sepra-hanke olisi mahdollinen, jos löytyy joku vetämään hanketta ja tekemään hankkeen vaatimat paperityöt. Ideoita hankkeen toteuttamiseen otetaan vastaan tai jos haluat osallistua hankkeen rahoittamiseen, kannattaa olla yhteydessä lehden toimitukseen. Yhteystiedot löytyvät lehden etusivulta.

Mervi Hyppänen

MERVI HYPPÄNEN:

KOTIKUUSI JA TULEVAISUUDEN KUUSI

SUOMI 100 VUOTTA

KOTIKUUSI, ITSENÄISYYDEN KUUSI

Itsenäisyyden kuusi on kylvetty maahan Suomen itsenäisyyden kunniaksi vuonna 1917 ja siirretty Helsingin Kaivopuistoon vuonna 1931. Kuusen ja sen edustalla sijaitsevan muistomerkin lahjoitti ja omisti Suomen eduskunnalle Chilen pääkonsulina toiminut Rudolf Ray. Muistokivi paljastettiin 13. toukokuuta 1931. Tilaisuudessa esitettiin Leevi Madetojan kuorolle ja torviorkesterille tilaisuutta varten säveltämä kappale Suomen itsenäisyyden kuusi, johon Ray oli laatinut sanat. Muistokiven etupuolessa lukee: "Itsenäisyyden kuusi v. 1917. Omistettu Suomen tasavallan eduskunnalle tunnuslauseella: "Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto." Muistoksi päivälle 6/XII1917 jolloin eduskunta mursi kansaltaan orjan ikeen virittäen sille vapauden soihdun."

Kiven toisella sivulla on kuuselle omistettu runo ja virren numero 579 toinen säkeistö: "O Herra, siunaa Suomen kansa, Suo sille runsas armosi, Se kaikiss' että vaiheissansa Sun oma kansas olisi! Suo uskollisuus, vakuus meille, Menestys elämämme teille!" Alimpana on lause: "Kuusi edustaa myös Suo-

VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

Mäntlahdessa koulua ei enää ole, mutta kuusi seisoo yhä komeana vanhan ulkorakennuksen edustalla.

men kansan aarreaittaa Suomen metsiä."

Suomen täyttäessä 50 vuotta istutettiin maassamme yli 30 000 Itsenäisyyden kuusen siemenistä kasvatettua tainta, Kotikuusta, julkisten rakennusten ja kotien pihaille. Kampanjan toteutti SOK:lainen osuuskauppajärjestö. Osuuskaupat toimittivat jäsenilleen ja asiakkailleen kuusentaimia sekä taimen viereen asetettavia kuparilaattoja, joissa oli teksti: "Kotikuusi istutettu vuonna 1967, jolloin Suomi oli ollut 50 vuotta itsenäisenä valtakuntana." Kuusien yleinen istutuspäivä oli heluntai 14.5.1967 ja osuuskaupat tarjosivat itsenäisyyskahvit myymälöissään 12.5.1967. Jotkut paikalliset osuuskaupat lahjoittivat taimia alueensa kouluille istutettavaksi koulujen pihalle.

Yksi Kotikuusen taimista istutettiin Mäntlahden kansakoulun pihalle Topi Kaartisen ja Ritva Koverolan toimiessa koulun opettajina. Koulua ei enää ole, mutta kuusi seisoo komeana tontin nykyisen omistajan Kosti Kipon pihalla osoitteessa Museotie 861. Muistolaatta on vuosien kuluessa kadonnut eikä sitä etsinnöistä huolimatta ole löyty-

nyt. Kartta vuoden 1967 jäljellä olevista Kotikuusista löytyy internetistä osoitteesta: <http://koti-kuusi.enoprogramme.org/home>

Juhlakuusia istutettiin myös vuonna 1987 useisiin eri puistoihin ja taimien myynnillä saaduilla varoilla perustettiin Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahaston säätiö ITLAn. Juhlametsiköitä on istutettu lisäksi vuosina 1992 ja 1997.

TULEVAISUUDEN KUUSI 2017

Suomi juhlii satavuotista itsenäisyyttään pääteemalla Yhdessä. Ko-ko vuoden 2017 mittaisesta juhluvuodesta toivotaan kaikkien suomalaisten ja Suomen ystävien kohtaamispaikkaa. Puiden istuttaminen on ollut perinteenä itsenäisyyttä juhlistaessa ja ENO-verkkokoulun tuki ry on käynnistänyt kampanjan, joka kutsuu kaikkia Suomessa asuvia, ulkomaalaisia ja Suomen ystäviä istuttamaan itsenäisyyden juhlapuita vuonna 2107. Kampanja korostaa myönteistä yhdessä tekemisen tunnetta, joka kanavoidaan käytännön tekemiseen. Joensuussa

VALOKUVA: LAURA VÄRRI

Satavuotias itsenäisyyden kuusi Helsingin Kaivopuistossa.

VALOKUVA: LAURA VÄRRI

Itsenäisyyden kuusen muistomerkki kuusen alla Kaivopuistossa.

VALOKUVA: LAURA VÄRRI

kasvatetaan tätä varten Itsenäisyyden kuusen ja Kotikuusien taimia. Kampanjan tuotto ohjataan Suomen kulttuurirahaston alaisuuteen perustettavaan rahastoon, joka rahoittaa lasten ja nuorten ympäristökasvatusta.

Juhlapuita istutetaan pihoihin, kesämökeille, kouluille ja julkisille paikoille. Lisäksi istutetaan juhluvuoden metsiköitä. Tapahtuman toivotaan yhdistävän vuoden 1967 Kotikuusien istuttajat, heidän toivotaan osallistuvan istutukseen myös vuonna 2017.

Perinteen mukaisesti puita istutetaan toukokuussa ja Snelmanin päivänä 12.5. järjestetään suuri

istutuspäivä Suomessa ja maailmalla. Tähän päivään osallistuvat koulut ja kaupungit lähes kaikissa maailman maissa, sillä maailma on kotimme itsenäisessä Suomessa. Joensuussa kasvatettavien taimien määrä on rajallinen, joten istutettavan puu ei tarvitse olla kuusi.

Juhlapuita voi istuttaa itselleen sopivana ajankohtana toukokuusta syyskuuhun. Keväällä istutuspäiväksi suositellaan 12.5. ja syksyllä kansainvälistä rauhanpäivää 21.9. Istutustalkoot ja juhlapuut on tarkoitus dokumentoida jälkipolville. Lisää tietoa tästä löytyy kampanjan verkkosivuilta: <http://tulevaisuudenkuusi.fi>.

Musiikilla on tärkeä rooli Tulevaisuuden kuusikampanjassa, jonka tunnuskappaleena soi Sibeliuksen Kuusi. Kampanjaa varten on sävelletty oma juhlalaulu, Tulevaisuuden kuusi. Laulu lähetetään laulettavaksi juhluvuonna kaikille Suomen kouluille ja kuoroille. Laulu löytyy esitettynä osoitteesta: <http://tulevaisuudenkuusi.fi/aboutus/fi/>

"Joka on istuttanut puun, ei ole elänyt turhaan." Vanha kiinalainen sananlasku

Mervi Hyppänen

VALOKUVA: LAURA VÄRRI

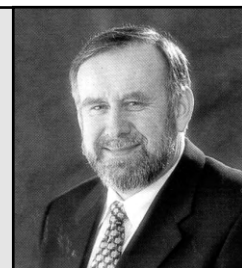
Muistomerkkin viereltä kohoaa satavuotias Itsenäisyyden kuusivanhus, vielä se on mahdollista nähdä.

"Environment Online – ENO on kestävä kehityksen verkkokoulu, joka toimii tuhansilla kouluilla 150 maassa. Verkkokoulu käynnistyi 14 vuotta sitten ja sen näkyvimpänä toimintona on puiden istuttaminen. Puita on istutettu 157 maassa, kaikkiaan 18 miljoonaa ja tavoitteena 100 miljoonaa puuta v. 2017. Tämä lupaus nostettiin esille Rion kestävä kehityksen kokouksessa v. 2012, yli 700 sitoumuksen joukosta. Rion lupaus tehtiin myös sinivalikoisin ajatuksin, sillä pian Suomi juhlii satavuotista itsenäisyyttään. ENO-verkkokoulun toimintaa koordinoi ENO-verkkokoulun tuki ry."

ARTO TAURIA:

MÄNTLAHDEN MURROKSELLE MUISTOMERKKI

SUOMI 100 VUOTTA

Niin kutsutussa Hattujen sodassa (1741 - 1743) sijaitsi Haminan linnoituksen etuvartioasema Mäntlahdessa alueella, mikä tunnetaan nykyisin Syväsilän mäkenä. Paikka oli puolustuksen kannalta erinomainen meren ja matalamman soisen maaston välissä. Murros merkitsi sitä, että alueen puusto oli kaadettu esteeksi ja hidasteeksi siten, että kannot olivat pitkiä ja puiden tyvet kiinni kannoissa. Murros vaikeutti ennen kaikkea ratsuväen etenemistä, jonka merkitys sen ajan sodan käynnissä oli suuri.

Hattujen sodan taustalla oli Ruotsin suurvalta-ajan päättymisen murskaavaan tappioon aluemenetyksiin muun muassa Venäjälle Suurssa Pohjan sodassa (1700 - 1721). Sodan päättymisen jälkeen Ruotsin Valtiopäivät jakaantui kahteen leiriin enemmistön kannan ollessa se, että Ruotsin tulisi pysytellä puolueettomana ja eurooppalaisten suurvaltakiistojen ulkopuolella. Puolueettomuuden kannattajat (Mysyt) menettivät kuitenkin enemmistönsä vuoden 1738 valtiopäivillä ja valtaan pääsivät Hatut, jotka pitivät uutta sotaa Venäjän kanssa väistämättömänä, jotta Suuren Pohjan sodan arvovaltatappiot ja aluemenetykset voitaisiin korvata. Valtiopäivät 1740 hyväksyivät sodan aloittamisen ja ja muodollinen sodanjulistus annettiin Venäjälle heinäkuussa 1741.

Vaihteleviin sotatapahtumiin liittyi kuuluisa Venäjän keisarinna Elisabetin manifesti jossa hän muun muassa lupasi tukea suomalaisia, jos nämä halusivat irtautua Ruotsista ja itsenäistyä. Elisabet tietysti edellytti, että suomalaiset lopettaisivat Ruotsin armeijan tukemisen. Manifesti on ensimmäinen kirjallinen lähde jossa ehdotetaan Suomen itsenäistymistä ja se onkin merkittävä osa kansallista historiakirjoitustamme.

Sodan loppuvaiheissa Peter de

Mahdollinen muistomerkin sijoituspaikka olisi mäen päällä vasemmalla puolen tietä Klamilaan päin kuljettaessa. Maanmittauslaitoksen karttapaikan karttaa 2/2017.

Lacyn johtamat 25000 miehen vahvuiset venäläisjoukot hyökkäsivät rajan yli ja etenivät rantatietä kohti Haminaa. Ruotsalaisten ylipäälliköllä kenraali Charles Emil Lewenhauptilla oli puolestaan käytössä 17000 miestä. Venäläisten yllätykseksi Lewenhaupt joukkoineen vetäytyi taistelutta erinomaisesta Mäntlahden etuvartioasemasta jatkaen perääntymistä edelleen polttamastaan Haminasta kohti Porvoota ja Helsinkiä. Lewenhaupt pelkäsi joutuvansa saarroksiin eikä uskaltanut taistelutoimiin vaikka hallitus oli antanut asiasta käskyn. Helsingissä ruotsalaiset antautuivat ja venäläisillä oli helppo työ vallata koko Suomi.

Todettakoon, että Lewenhaupt ja toinen sodanjohtaja Henrik Magnus von Buddenbrock oli jo ennen antautumista komennettu Tukholmaan selittämään sotatoimiaan.

Kummatkin miehet tuomittiin sittemmin sotaoikeudessa kuolemaan ja teloitettiin.

Sota päättyi Turun rauhaan Ruotsin menettäessä alueita etelässä Kymi-

jokeen asti. Niin sanottu vanha Suomi oli kokonaisuudessaan menetetty Venäjälle.

Tarkoituksena on pystyttää Syväsilän mäelle osana Suomen satavuotisjuhlallisuuksia Salpalinjalta peräisin oleva panssariestein kivilohkare johon kiinnitetään metallinen kyltti Mäntlahden murrosta esittelevin tekstein varustettuna. Ajatuksena on myös istuttaa samaan yhteyteen Suomen satavuotista itsenäisyyttä juhlistava kuusi. Muistomerkki tul- laan paljastamaan 26.6. 2017

Arto Tauria

Historiallisen ns. Vanhan Suomen alue. (RT 1/2009, Ilkka Ahmavaara.)

MERVI HYPPÄNEN:

KLAMILAN KIRKOLLA TALKOOTA

SUOMI 100 VUOTTA

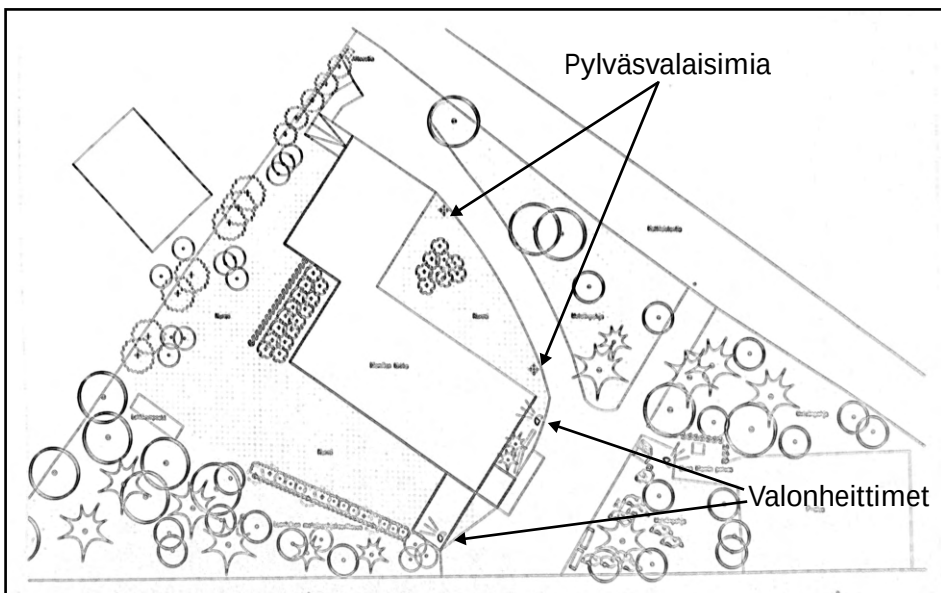
Sepra ry etsi vuoden vaihteessa toimijoita kahdelle erilaiselle teemahankkeelle, Sepran Suomi 100-investointihake ja Sepran Suomi 100-kehittämishanke. Klamilan seudulla haettiin ja saatiin tukea useaan investointi- että kehittämishankkeeseen. Yksi hakijoista on Klamilan kirkon tuki ry, joka haki rahoitusta Klamilan kyläkirkon ympäristön muuttamiseksi kirkkopuistomaisemmaksi ja kirkon sekä Ben Renwallin tekemän Uuno Klami patsaan valaisemiseen.

Klamilan kirkkoa on kunnostettu usean vuoden ajan niin sisältä kuin ulkoa ja nyt on ympäristön vuoro. Kirkon takaosaan rakennetaan aita kaadetun kuusiaidan tilalle, nurmikko uusitaan ja kukkapenkkejä ehostetaan. Kyläläisiltä on tullut toiveita kirkon valaisemiseksi, sillä uuden koulun alue on kirkkaasti valaistu ja kirkko jää pimeyteen. Alakavan hankkeen puitteissa on tarkoitus valaista sekä kirkko että Uuno Klamin patsas.

Hankkeen kustannusarvio on 9 000 euroa, josta Sepran osuus 6 750 euroa. Loppuosa on talkootyötä ja jos jotain maksettavaa vielä jää, sen hoitaa Kirkon tuki ry. Kirkon ladyt ja herrat ovat tottuneita talkootyöntekijöitä, sillä kirkon ylläpitoon kerätään vuosittain 2000 euroa ja kirkon mittavat kunnostustyöt on tehty talkoovoimin. Kirkosta huolehtii Kirkon tuki ry, jossa on toistasataa jäsentä. Jäsenmaksua ei ole vaan jäseneksi voi liittyä kuka tahansa kirkon toiminnan tukemisesta kiinnostunut. Tällä hetkellä aktiivisesti toimivia jäseniä on kolmenkymmentä, sekä vapaa-ajan

Kirkon johtokunta kertoi hankesuunnitelmasta kirkon kahviossa.

Kirkkopuutarhan kunnostussuunnitelmaa. Kukka istutuksin ja valaisimin alue saa uuden ilmeen.

että vakituksia asukkaita. Talkootyötä kirkon hyväksi tehdään vuosittain noin 1000 tuntia, sillä tarvittava 2000 euroa kerätään mm. kahvituksin, joita järjestetään kirkossa pidettävien tilaisuuksien yhteydessä. Suurin osa rahasta tulee kesäisin auki olevasta kirkon baasista, tiekirkosta.

Kirkon ympäristön kunnostaminen vaati paljon työtä ja siksi kirkon ladyt ja herrat kutsuvatkin kaikki halukkaat mukaan talkoisiin. Tervetulleita ovat niin oman kylän asukkaat kuin lähikylien asukkaat sekä vapaa-ajan asukkaat. Hanke käynnistyy 13.3. Sepra ry:n tiloissa pidettävällä tilaisuudella, jonka jälkeen työt voivat alkaa. Työt on tarkoitus aloittaa aidan rakentamisella kirkon taakse. Pihalla olevat halot odottavat sisälle siirtoa piha-alueen kunnostustöiden tieltä. Sähkömiehelle ja kaivinkoneen kuljettajalle on alustavasti puhuttu hankkeesta, sillä iso hanke vaatii myös ammattilaisten työtä.

Klamilan kirkolla on suuri sosiaalinen merkitys lähiseudun asukkaille. Se on kyläläiset yhteen kokoava paikka, jonne myös lähikylien asukkaat otetaan lämpimästi vastaan. Kirkolla on viikoittain säännöllisiä kokoontumisia kaiken ikä-

sille. Kun tapahtuma on lähellä, sinne on helppo tulla eikä ikäkään ole esteenä. Tästä hyvä esimerkki on 5-kielinen tutuksi ja virsikirjan lisävihkosta laulaminen, jonka osallistujista kaksi täyttää tänä vuona 89 vuotta.

Kymmenisen vuotta sitten Tytti Klamin ehdotuksesta kirkolla alettiin kokoontua joka toinen viikko tavoitteena raamatun lukeminen kannesta kanteen. Pyhä kirja tuli luetuksi ja tapaamisia haluttiin jatkaa. Päädyttiin opettelemaan hengellisiä lauluja Viisikielisestä laulukirjasta. Markku Malmi lupautui säästäjäksi ja säännölliset kokoontumiset ovat jatkuneet laulamisen merkeissä. Lauluja on opeteltu sekä Viisikielisestä että virsikirjasta. Mukavia muistoja on syntynyt ja yksi mieleenpainuvista oli hetki, kun mummot lauloivat Kalasataman rannan kodassa virsiä samaan aikaan, kun armeija harjoiteli maihinnousua satamaan, muisteli Tytti Klami.

Mervi Hyppänen

Klamilan Kirkon Tuki ry:n logo

Klamilan Kirkon Tuki ry

PIRKKO SORANTA:

ISLANTI VOITTA AINA

Tein nojatuolimatkan Islantiin oppaana Reykjavikiin avioituneen toimittaja Satu Rämön teos. Islanti on aina kiehtonut minua kirjailijoidensa ja heidän teostensa kautta. Njördvik, Sjon, Gudmundsson, Vilhjalmsson, Laxnes ym.kirjoittavat tästä äärimmäisten luonnonilmiöiden maasta kuin elämä olisi runoa. He ovat antaneet kansalle identiteetin, niin myös proosa- ja runo Eda.

Islannin saarivaltakunta sai ensimmäiset asukkaat v. 875. Miehet tulivat Norjasta, kun Harald Kaunutukka oli sen voittanut meritaistelussa ja punatukkaiset kelttinaiset Pohj. Britannian saarilta. Nykyään asukkaita on n. 320 000, kolme asukasta neliökilometriä kohden (Suomessa 18), 7% on nyt maahanmuuttajia. Luottamus omiin kykyihin ja onneen on rajaton eikä haittaa, jos talous romahtaa tai tulivuori purkautuu. Tasa-arvoisen avioliittolaki tuli voimaan vuosia sitten eikä kukaan äänestänyt vastaan.

Islannin luonto on rujo ja vaarallinen, kaunis ja kiehtova kertoo opaskirjani, täynnä laavamuodostelmia, basalttipylväitä, toistuvia tulivuorenpurkauksia, Geysirejä, niukkaa kasvillisuutta, jäkäläkenttiä, luolia, kumpareita, kiviä, vuoria. Ylängöillä tuuli yltyy helposti myrskylukemiin, talvella lumipyryt ja sankat sumut peittävät tienoot, jopa ihmisiä saattaa kadota niin, ettei heitä löydetä. Golf-virta Atlannilta saa aikaan leudon ilmaston, talvella 10 astetta, kesällä 22 astetta lämpöä, mutta koska puita ei ole, tuuli on aina pureva. Ei hätää, joka kylässä on kuumavesialtaita ulkosalla, joissa veden lämpö on 38-40 astetta. Kelluminen vedessä on myös ajanvietettä ja tuttavien tapaamista.

Islannissa puhutaan islantia, kouluissa ja yliopistossa opitaan muita kieliä. Kouluttaudutaan ammattiin ja saatetaan tehdä muutakin työtä sen ohessa, koska palikat ovat pienet ja kaupungeissa on asuntopula ja

VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

Islanti vanhalla seinäkartalla 60-luvulta.

vuokrat kalliit, etusijalla ne, jotka eniten maksavat, useimmiten turistit. Islanti elää turismista. Talot ovat päällystetyt pellillä suojana merisuolaa vastaan ja maalatut kirkkailla väreillä. Kadut saattavat olla nimetyt vanhan skandinaavisen muinaisuskonnon jumalien mukaan kuten Porisgatan, Freyjagatan, Baldursgatan jne. Auto on kulkuvälineenä lähes jokaisella.

Maaseudulla hoidetaan lampaita, nautakarjaa ja vankka, varmajalkainen islanninhevonen korkeilla, kapeilla vuoristopoluilla on korvaamaton. Lampaita saattaa pudota poluilta joskus rotkoihin ja naalit vainoavat niitä. Lampaanlihaa syödään monella tavalla valmistettuna kuin myös kalaa, lampaiden villasta ja nahasta valmistetaan vaatteita ja autojen maidosta skyriä, eräänlaista rahkaa.

Armeijaa ei Islannissa ole, mutta Nato-tukikohta on ja Rannikkovartiosta helikoptereita. Vapaaehtoisena pelastuspartiona toimii henkilöitä kahden vuoden koulutuksella ilman palkkaa vaikeissa olosuhteissa. Tämäkin kertoo kansan luonteesta jotakin.

VALOKUVA: KARI JUKKA KOIVISTOINEN

Urbaania Islantia seinämaalauksineen heinäkuussa 2003 Kari Jukka Koivistoinen lomareissulta.

VALOKUVA: PIXABAY.COM

VALOKUVA: PIXABAY.COM

VALOKUVA: MARI KÖNÖNEN

VALOKUVA: PIXABAY.COM

Käsipallo merkitsee islantilaisille samaa kuin jääkiekko meille, painissa ja shakinpeluussa kilpaillaan, jalkapallo osoittautui viime vuonna voitokkaaksi. Kirjastot ja teatteri ovat suosiossa, vuoristovaellukset myös turistien. Baareissa ja juhlissa tavataan toisiaan ja usein riehakkaasti. Viinien lisäksi nautitan olutta, viskiä ja Captain Morgania ja viimeisinä juhlista lähtevät islantilaiset ja suomalaiset. Huumeiden käyttö ja sen lieveilmiöt ovat lisääntyneet.

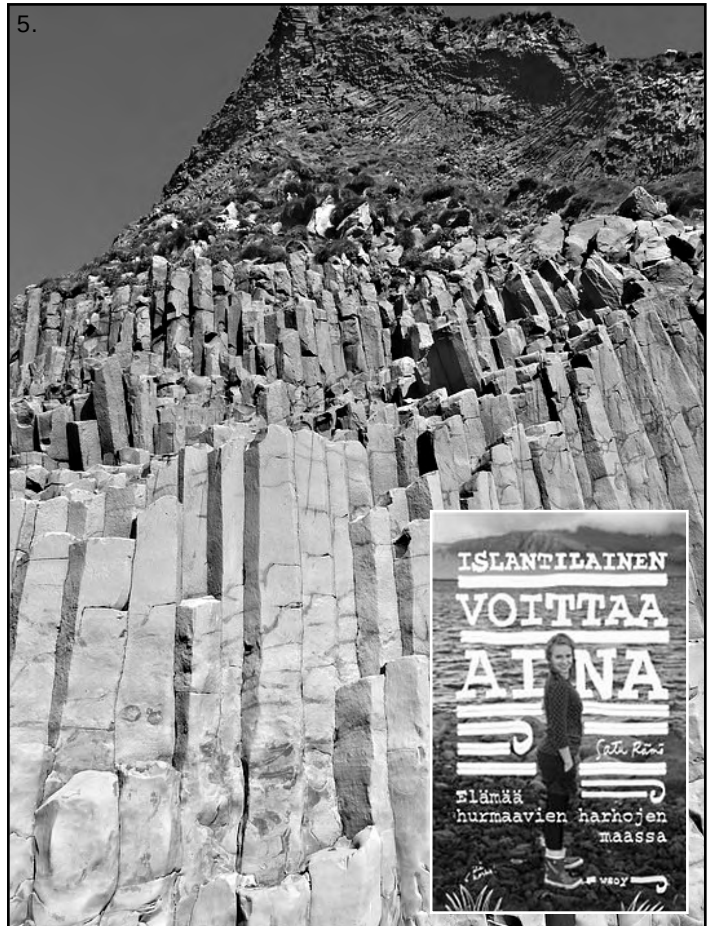
Pakanauskonto vaihtui kristinuskoksi 1000 luvulla mutta sen ohessa harjoitetaan edelleen muinais- ja luonnonsukontoja. Trolleja ja menninkäisiä on joka mättäässä ja kiven kolossa Joulunaikaan, joulukuun 12. päivä rytmistelee vuorilta alas rupinen akka Gryla, joulupukin äiti, joka kerää suureen säkkiinsä huonosti käyttäytyvät varsinkin lapset ja syö heidät illalliseksi.. Seuraavana Aidantolppakamu, joka kiusaa lampaita. Rotkojätkä varastaa maidot, Ovenpaiskaaja herättää nukkujat, Liha-koukku vie paistit, Kynttilänruinaaja saapuu aattona ja vie lapsilta kynttilät. Trullit häipyvät vähitellen ja joulurauha palaa 6. tammikuuta.

Laulaja Björk ja rikoskirjailija Indriðason ovat nostaneet tänä päivänä Islantia mailmankartalle .Jonain päivänä, kun minä lennän muinaisten viikinkien maahan uskon kuulevani vielä Völundrin laulavan: Olen ylväs eläin/joka astelen maita/minä olen äiditön mies/ei minulla isää ole kuin muilla/minä vaellan aina yksin.

Pirkko Soranta

1. Geyshire Kuumavesi lähde. 2. Mari Könösen lomakuva länsivuonoilta. 3. Islanninhevosia. 4. Viikinkien maassa veneily on luonnollisesti yleistä. 5. Luonnon muodostelma vuoren juurella ja Satu Rämön kirjan kansi.

VALOKUVA: PIXABAY.COM

TERMIT

Yhtenä iltana joulukuussa
en saanut unta
vaikka olin kypsynyt avantosaunassa
ja luetellut numeroita ykkösestä ylös ja kahdestasadasta alas
vuorotellen.

Aloin miettiä runon aihetta pimeässä katkeilevin ajatuksin,
siitä mitään tullut!

Tulihan aggressiivi siisteimmästä päästä,
kastettu kouluaikeeni jälkeen
kuten viriketoimintakin,
jota tein viisitoista vuotta ennen kuin sitä olikaan
puhumattakaan mediasta
jota ei ollut, vaikka oli ollut Gutenberg,
mustavalkotelevisiokin kotona jo kuusikymmenluvulla.

Pisaroita tipahteli peltikatolle,
liukas joululiikenne ja
agendalla possua
eli sikaa tiekartalla.
Kinkku on aina maistunut
mutta se ei ole ollut sikahyvää
eikä Armi Kuusela ollut sairaankaunis.
(Joku oli poistattanut kolmet kylkiluut ja vielä
kirstänyt korsetilla, näin netistä,
oli mielestään kaunis
minusta sairas.)

Rauhallinen yö ajatusten harhailla kunnes
hiiri rapisteli ja räjäytti metallinakin,
rämisteli kuin olisi yrittänyt joutsenlauluansa hevilajiin,
mitään tuutulaulua siitä ainakaan tullut!
Tulihan aggressiivi siisteimmästä päästä ...

Räminän jälkeen
jäi vähäinen huuhotus korviin,
- pieni eläinrukka -
en mennyt apuun, tarkoituskin oli tappaa.
Yö hiljensi kokonaan
omatuntoni ei.
Silti en siedä hiiriä sisällä
eivätkä emojiit kyllä istu meidän saunassa!

Pirjo Järvenkylä

OODI TIETEELLISELLE KESKUSTELULLE

Lumi saapui Mäntlahteen
jo joskus marraskuun alkupäivinä,
eikä se ole täältä
ilmaston kieltämisestä huolimatta,
suostunut poistumaan,
tekosyillä,
että edustaa säätä, eikä ilmastoa.
Sanoin,
että myös sää on Mäntlahdessa kielletty.
Nyt se on hiljaa ja sataa vaan.

JÄLKIKUVIEN DIKTATUURI

Minä näen mörköjä vain siellä missä niitä oikeasti on,
en siellä, missä niitä ei ole
ja voin vakuuttaa,
että möröt ovat hyvin haihtuvaisia sortiltaan:
tultuaan havaituiksi
ne katoavat.

Ilkka Ahmavaara

ILON JAKAJA

Ystävä niin reipas,
auttava ja mukava,
hyvä tuuli mukansa
kulkee kuin orava.
Hyppää siellä, hyppää täällä
aina nauravalla päällä.

Hyvän mielen mukansa
tuo hän tullessansa.
Pois kun lähtee,
jotain jättää itsestään ystäväänsä.

Anna ilon virrata,
muistoissa ne kulkevat
monen monen mukana
piristäen, lohduttaen, auttaen ja tukien.

Itse ehkä tietämättä
moni lausuu kiitoksen,
joka kulkee yli maiden
sydäimestä sydämeen.

Ilon jakaja kun olla saa,
oisko osaa parempaa.

Vappu Harjumaaskola

HIHTÄJÄ EI NÄE KANNUSTAJAA
ON LIIAN TOSISSAAN

6.2. 2014
aku

KLAMILAN IHMEET TARUA VAI TOTTA? RAUNO VAHERVA:

NATTURIN ULKOILUALUE

Muutettuani Klamilaan kuulin koululaisten vanhemmilta, että koululaisten perinteistä koululta lähtenyt hiihtolatua ei sanut enää pitää kunnossaa käyttää. Samoin mopopojat ajelivat holtittomasti pelloilla ja ajoteillä. Olin yhteydessä Virolahden kuntaan ja kyselin mitähän koululaisten liikunnan ja mopopojien eteen voitaisi tehdä. Sain selville, että Naturin alueella on runsaasti kunnan maata ja eiköhän sinne jotain voitaisi kehittää. Sovittiin, että lähdän kunnan liikuntasihteerin kanssa katsastamaan alueen ja tekemään alustavan ulkoilualueen käyttösuunnitelman.

Virolahden kunnan tekninen lautakunta käsitteli ja hyväksyi Naturin alueen moninaiskäyttösuunnitelman 18.8.1994 (pykälä 83). (Suunnitelma ja kartta liitteenä) Suunnitelma sisältää seuraavat osat:

1. Pulkkamäki
- 2-4. Laskumäet (3. Naturin jyrkkä)

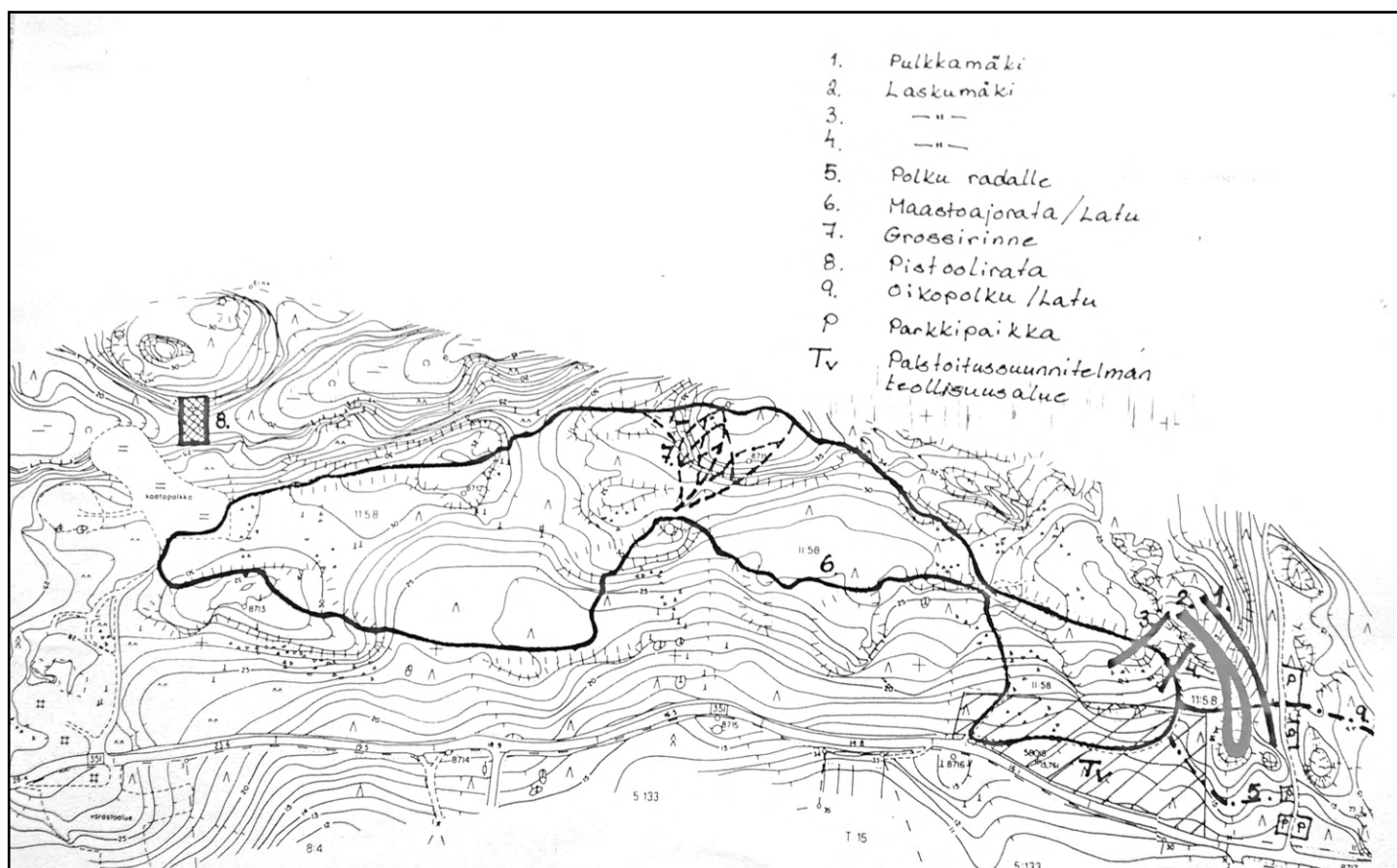
5. Polku radalle
6. Moottoripyörien/mopojen maastoajoreitti, joka voi toimia talvella hiihtolatujen pohjana
7. Moottoripyörien/mopojen grossirinne
8. Varaus pistooliampumaradalle
9. Museotieltä "oikopolku" radalle, joka toimii talvella koululaisten siirtymälätuna
- P. Parkkipaikka (5 kpl)
- Tv. Palstoitussuunnitelman teollisuusalue, mikäli teollisuustonttia tarvitaan, tulee ajorata ja polut siirtää alueelta pois

Koukin kyläkerho Koukin kuoron avustuksella otti tehdyn suunnitelman ja valtuudet sen toteuttamisen tosissaan. Silakkamarkinoilla hankittiin rahaa hankkeen toteutukseksi letunpaistolla, eri kilpailuilla ja ilmapistooliradalla. Näillä varoilla saatiin kaivinkone raivaamaan päärinteen ja moottorisahoihin bensaa puuston raivaamiseen. Muu olikin rankkaa talkootyötä.

Suunnitelmasta toteutettiin kohdat: 1. Pulkkamäki, 2. Laskumäki (Hannunrinne), 5. Polku radalle, 6. Maastoajorata/latupohja (pienempi lenkki n. 1 km ja koko lenkki n.5 km), 7. Grossirinne (voitiin ottaa käyttöön sellaisenaan) sekä muutaman auton parkkipaikat. Ensimmäisinä talvina hiihtelin latuja auki, välillä innokkaimmat koululaisten vanhemmat käyttivät apuna myös Klamilan Vedon latukonetta.

Mukava oli seurata alueen käyttöä, koululaisten ja mopopojien touhuamista sekä Koukin kyläkerhon retkiä ja talvikisoja alueella alkuun aktiivimmin, myöhemmin on käytö ollut vähäisempää. Harvalla kylällä on näin hienoa ulkoilualueutta. Vastaavaa aluetta ei nykyisin saada aikaan isollakaan rahalla. Mielikuviutus vain asettaa rajat alueen keittämiseksi ja käytölle.

Alueen huippuhetkinä voi pitää

TIISTAI 15. HELMIKUUTA 1994

Hannu Koskivuori avaajana

Natturin rinteet Klamilan ylpeys

Menneet vuosikymmenet ja tämä päivä kohtasivat sunnuntaina Klamilan seudun asukkaiden yhteisen virkistyskeskuksen Natturin rinteiden avajaisissa.

Rinteiden poikki vedetyn nauhan katkaisemalla Natturin laskettelijoille avannut liikuntaneuvos Hannu Koskivuori oli rinteiden ahkera käyttäjä kuusikymmentä vuotta sitten.

Natturi minuun urheilukipinä syytyi ja se kipinä kytee yhä, sanoi kolmekymmentä vuotta olympialaisia kisoja kokenut Koukin kylän oma poika, Lillehammerin kisat ovat ensimmäiset, joihin Hannu Koskivuori ei enää lähtenyt.

Erväköhän seismät talvikisat yhdelle miehelle riittä.

Suksille hupaa

Hannu Koskivuoren lapsuudessa eivät aikuiset jälki-

kasvuun rinteisiin kannustaneet. – Pikemminkin päinvastoin. Vähän salaa piti mähkin lähteä, ne kun taisivat olla aikuisten mielestä hieman liian jyrkkiä.

Koulusakaan ei hiihtokilpailuja pidetty, joten kylän pojista tuli omatoimisia. – Monet suksat kylän uhkarohkeimpien poikien seuraajajoukossa talven mittaan kaikkotiin. Uskaliain meni koululla ja muut tulivat perässä – mästä kuin mästä, kertoi Koskivuori.

– Ja kun keulamies kaatui hän joutui jonon hännille.

Rakkauden sililintu

Klamilan seudulle yhteisen virkistyspaikan talkoillut Koukin kyläkerho saa Hannu Koskivuorelta superlatiiveja. – Aikaansaannoksena tämä on upea, ihailen kyläkunnan toimelaisuutta.

– Klamilan seudulla liver-tää rakkauden sininen lintu, joka saa vanhemmat rakenta-

maan lapsilleen harrastuspaikan.

– Toivoisin Natturin rinteistä tulevan kylän välle ympärivuotisen virkistyspaikan. Talvisin täällä lasketellaan, keväällä voisi suunnistaa, kesällä pitää vaikkapa vuoroviikon tansseja ja harjoituslaskuksia. Syksyllä rinteet tarjoaisivat erinomaisen marjatus- ja sienestysmaaston.

– Sillä paras kiitos Natturin kunnostajille on rinteiden ahkera käyttö.

Kai Reila ensimmäinen

Sunnuntaisten avajaisten ensimmäisen laskijan kunnian sai "Klamilan koulun rohkein poika" Kai Reila. – Se poika ei pelkää edes opettajaa, kehaisi valinnan tehnyt Timo Suvisilta, Kain opettaja.

Empimänä Kai laski rinteiden alas ja sai peräänsä pitkän leikan kyläkunnan nuortaväkeä.

Natturin rinteet on avattu.

Natturin rinteiden projektipäällikkö Rauno Vaherva avusti liikuntaneuvos Hannu Koskivuorta avajaisnauhan saksimisessa.

Natturin rinteiden avajaisia (kuva ja lehtileikkeet) ja enduron joukkuemaailmanmestaruusradan (Suomi muuten voitti kyseisen kisan) kulke- mista alueen läpi ajorataa myöten.

Avajaisissa oli parisataa katsojaa. Liikuntaneuvos Hannu Koskivuori, nuorena samoja rinteitä kolunnut, leikkasi avajaisnauhan Hannun kunniaksi nimetyssä rinteessä. Kyläkerho keitti hernesopan ja paistoi lettuja. Rinteeseen vedettiin sähkö lainaamalla kaikki kylän roikat ja katseltiin samalla Lillehammerin talvikisoja kolmesta televisiosta. Paikalle olin pyytänyt hyvien ystäväni omistaman yksityisen ambulanssin pitämään avoimien ovien päivää. Onneksi ei tositoimiin ensihoitoyksikköä tarvittu. Illalla juhlintaa jatkettiin valaistussa rinteessä. Paikallinen isäntä ajoi traktorin Natturin huipulle ja ajovaloilla valaisi rinteiden. Lisäksi käytössä oli muutama valonheittäjä.

(Avajaisista on Kaakonkulman ja Kymen Sanomien [lehdessä väärä vuosiluku, oikea 1995] julkaisemat lehtileikkeet)

Kymen Sanomien (yllä) ja Kaakonkulman (alla) artikkelit. Oikealla teknisen lautakunnan päätös.

Natturin rinteellä arvokkaat avajaiset

Sunnuntaina otettiin lähes virallisiksi luokiteltavien menojen käyttöön Koukin kyläkerhon kaikenlaisen mienlaskun käypäiseksi talkoilma Natturin rinne.

Avajaisseremonioihin kuului rinteiden poikki vedetyn nauhan leikkaaminen, jonka suoritti liikuntaneuvos Hannu Koskivuori. Hän piti myös avajaispuheen. Koskivuorelle Natturi on lapsuudesta asti tuttu paikka.

Natturin rinteeseen voi lähteä niin laskettelusukilla kuin tavallisillakin suksilla varustettuna, pulkallakin mien laskeminen onnistuu.

Avajaisiin koululaiset olivat kutsuneet kaiken varalta Haminasta ambulanssin. Se oli paikalla koko ajan ja piti samalla avoimien ovien päivän. Muuta käyttöä sillä ei onneksi ollut.

Natturin avatun rinteiden ensimmäisen laskun suoritti Kai Reila, Koukin sukua muuten.

Avajaisissa käytiin myös nopeuslaskukilpa. Sen voitti Jari Suni, toiseksi nopein oli Mikko Kouki ja kolmanneksi sijoittui Timo Kouki.

Kyläkerho oli varautunut huoltamaan hermekeitolla, mauringipohjaletuilla ynnä muulla pari sataa vierasta. Lillehammerin kisat kuitenkin verottivat yleisöä, sillä yleisessä tiedossa ei taitanut olla, että Natturin oli tuotu kolme televisiota kisojen seuraamista varten.

Klamilan koulua lähellä sijaitseva Natturi on mainio liikuntapaikka koululaisille.

Sirkka-Liisa Koukin mukaan rinteeseen ovat tervetulleita eivät vain Klamilan seudun ihmiset, vaan myös kauempankin tuleva väki.

Avajaisista tähteenä jäänyt hernekeitto ja lettutaikina tekevät varmaan kauppansa eilen illalla, jolloin Natturissa vietettiin kaiken kansan laskiaisriehaa.

VIROLAHDEN KUNTA		Kokouksen pöytäkirja		Sivu 104									
Tekninen lautakunta		10.8.1994		678									
NATTURIN ALUEEN HOITAJAYHTIÖ													
Tekn. lsk § 83													
Liitteessä 58 on Klamilan kunnan omistamalle Klamilalla 1993/1/17 tilalle laadittu monipuolinen suunnitelma. Suunnitelma pohjautuu aiempaan pohjakuvaan (Natturin laskualue) sekä Rauno Vahervan ja Mikko Uusimäen tekemään maastokartoitukseen. Suunnitelma pitää sisällään													
- poikkien - laskualue - moottoripyöräseuran maastoreitin, joka osin voi toimia talvella Rinteiden pohjana - moottoripyöräseuran "grossirinteen" varauksen pistoallaspuutarhalle - polkotiellä - Rinteiden "polkopolun" alueelle, polku toimii talvella koululaisien siirtymä-alueena.													
Suunnitelma maastoreitit kaikkea palotietuussuunnitelman toimenpiteiden muodoituneita ajoneuvoja. Pistotietavaruus lukuunottamatta poltettavasta puustosta on hyvin vähän, lähinnä talvikuusta. Pistotietavaruuden paikoilla on myyntipolkuja puusta. Toisaalta puusta sinäkin osa onsiis radan rakentelisin.													
Suunnitelman toteutus tapahtuu koululaisien/käyttäjien toimesta. Kunnalta tarvitaan lupa maan käyttöön sekä tarvittavan puuston poistoon ja käyttöön.													
Ehdotus: Lautakunta hyväksyy liitteessä olevan Natturin alueen monikäyttösuunnitelman. Suunnitelman toteuttajilla on oikeus													
- kaataa suunnitelman toteutuksen kannalta välttämätöntä puusta ja käyttää se tarvittavina rakenteina, ylimääräinen puusto myydään kunnan toimesta,													
<table border="1"> <tr> <td>Hyväksyttyjen päätösten</td> <td>Läsnä</td> <td>Illalla</td> <td>Valtuus</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>						Hyväksyttyjen päätösten	Läsnä	Illalla	Valtuus				
Hyväksyttyjen päätösten	Läsnä	Illalla	Valtuus										
VIROLAHDEN KUNTA													
Tekninen lautakunta													
10.8.1994													
- mikäli palotietuussuunnitelman mukaista teollisuustonttia tarvitaan, tulee ajatella ja polut siirtää alueelta pois, - käyttäjien tulee hakea kaikki mahdollisesti tarvittavat viranomaisluvat suunnitelman mukaisille toimenpiteille, - lupa on voimassa toistaiseksi.													
PÄÄTÖS: Ehdotus hyväksyttiin.													
<table border="1"> <tr> <td>Hyväksyttyjen päätösten</td> <td>Läsnä</td> <td>Illalla</td> <td>Valtuus</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>						Hyväksyttyjen päätösten	Läsnä	Illalla	Valtuus				
Hyväksyttyjen päätösten	Läsnä	Illalla	Valtuus										

Torreviejassa 8.1.2017

Rauno Vaherva

TUOMO PELTOLA:

KALASTUSALUEPÄIVILLÄ HUOMIOTA EPÄSELVÄÄN LAKIIN

RUOKAKUNNAN JA PYYNTIKUNNAN RISTIRIITA

Maakuntauudistuksen vuoksi kalastuslakia ja yhteisalue lakia on muutettu, kun ELY:n tehtävät siirtyvät maakunnille. Kalastuslain 49 § mukaan muut kuin kaupalliset kalastajat eivät saa vene- tai pyyntikuntaa kohden käyttää enempää kuin 240 metriä verkkoa. Kalatalouden keskusliiton lakimiehen mukaan osuuskunnan osakkaan oikeutta lunastaa osuuslukuunsa mukaista määrää pyydysmerkkejä ei tule osakaskunnan rajoittaa.

Osakaskunnat toimivat kalastuslain ja yhteisalue lain rajapinnassa. Yksi yhteisalue lain peruspilareista on, että osakkaan käyttöoikeuden laajuus on suhteessa hänen osuuslukuunsa. Verkkorajoitus ei poista osakkaan oikeutta käyttää muita pyydyksiä, pyyntivälineitä tai vuokrata pyyntioikeuksia.

Vanha kalastuslaki perustui käsitteeseen ruokakunta, joka määriteltiin ihmisiksi, jotka käyttävät samaa jääkaappia päivittäin. Nykyisessä laissa käytetään käsitettä vene- tai pyyntikunta, jota ei ole uuden kalastuslain aikana oikeudessa vielä määritetty. Voiko veneessä olla useampi pyyntikunta, jotka kalastavat osuuslukuunsa mukaisilla oikeuksilla? Aiemmin ruokakunta käsitti kaikki talon asukkaat. Mitä on pyyntikunta, kun osuuksia voi omistaa talon isäntä, emäntä, lapset. Lapsenlapset, miniä ym. taloudessa asuvat kaikki yhdessä tai erilaisilla kokoonpanoilla.

Montako pyyntilupaa on veneessä, kun lähdän vaikka Erkin kanssa verkolle? Tuomon pyyntilupa 8 verkkoa, Erkin pyyntilupa 8 verkkoa, Tuomon Erkille vuokraamat 8 osuusverkkoa, Erkin Tuomolle vuokraamat 8 osuusverkkoa ja Tuomon Annelta vuokraamat 8 osuusverkkoa?

Yhteisalue lain mukaiset osuusluvut tulevat kauppa- kirjien ja lainhuutojen perusteella. Suomessa on vahva perustuslain suoma omistamisen suoja. Ylitääkö kalastuslaki yhteisalue lain ja omistamisen suojan? Yksikään osakaskunta tai viranomainen ei ensimmäisen vuoden aikana lähtenyt hakemaan oikeudesta ratkaisua vesialueen omistajien kalastusoikeuteen. Valtion vesillä verkkorajoitus on voimassa, toki täytyy muistaa, ettei pyyntikuntaa ole määritetty. Ministeriön edustaja ilmoitti, että kalastuslaki päivitetään ennen vuoden 2019 maakuntauudistusta.

Vene- tai pyyntikuntamääritelmä sopii varsin huonosti myös talvikalastukseen. Veneellä liikkuminen talvella saattaa olla haasteellista. Talvella liikutaan jalkaisin, hiihtämällä, potkurilla, hevosella, autolla, traktorilla tai vaikkapa moottorikelkalla, niin miten määritellään. Kalastuslaissa puhutaan myös etäisyyksistä veden pinnasta, tämä vaatii myös tarkennuksia. Uutta hätäilemällä tehtyä kalastuslakia odotellessa.

KALASTONHOITOMAKSUN KERTYMÄ. KUN RAHAT LOPPUU, ELÄKELÄISET MAKSAMAAN?

Vuoden 2016 kalanhoitomaksun lunasti 266 000 kalastajaa. Tuloa kertyi 8,7 milj. euroa. Budjetoitu oli 10,5 milj. euroa eli 1,8 milj. euroa jäi puuttumaan. Vanhan kalastuslupan osti vuonna 2014 n. 440 000 kalastajaa. Kalastuslupa maksoi 24 euroa ja uusi kalastonhoitomaksu maksoi 39 euroa, joten 40 % kalastajista lopetti hinnannousun jälkeen luvan hankkimisen.

Vapaa-ajan kalastajien lukumäärä vuonna 2014 oli Luken (Luonnonvarakeskus) tutkimuksen mukaan 1 589 000 henkilöä eli 29 % koko väestöstä. Kalastonhoitomaksun maksoi vuonna 2016 noin 4,9 % väestöstä. Rahat ei riitä, joten suunnitelmissa on yli 64-vuotiaille kalastonhoitomaksun vapautuksen lopettaminen.

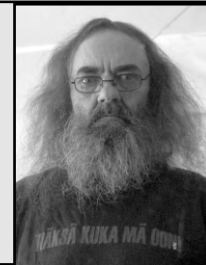
Luken tutkimus vuodelta 2014 kertoo 291 000 yli 64-vuotiaan kalastavan. Rahoituksen vaje täytyisi 46 000 eläkeläisen maksulla, joka olisi 16 % kalas-

tavista eläkeläisistä. 18-64- vuotiaista kalastaa tutkimuksen mukaan 912 000 henkilöä ja luvanmaksaa 29 %.

Omistajakorvauksia yksityisten vesialueiden käytöstä yleiskalastusoikeudella tapahtuvasta kalastuksesta maksettiin vuonna 2014 noin 4,4 milj. euroa. Vuonna 2016 korvaus on noin 3,1 milj. euroa ja vuoden 2017 arvio korvauksesta on 2,6 milj. euroa ja seuraavinkin vuosina suunta on alaspäin, mikäli kalastuslain päivityksessä ei saada muutosta aikaan. Kalatalouden keskusliitto ja kalastusaluepäivät tukivat hanketta maksupohjan laajentamisesta. Osakaskunnat käyttävät vesialueiden omistajakorvauksista valtaosan vesialueiden hoitoon istuttamalla kaloja. Sydänkylän osakaskunta on käyttänyt kaikki saamansa omistajakorvaukset kalojen istutuksiin.

ILKKA AHMAVAARA:

ASTU AIKAAN, OPETTELE BLOGGAAMAAN!

mantlahti.fi KOTISIVUSTO VAPAANA

Osoitteessa mantlahti.fi odottaa valmis ilmainen sivusto ottajaansa Mäntlahden seudulta. Esittelysivu on nimetty "Rakila-Mäntlahti-Pyötsaari", mutta nimen voi vaihtaa miksi tahansa uuden ylläpitäjän mukaan. Esimerkkejä: Mäntlahden kylän kotisivut, Mäntlahden Rannanpoikien kotisivut, Mäntlahden metsästäjät, Rakilan kylä, Pyötsaaren kylä.

Sivun voi asettaa minkä tahansa Mäntlahden seudulla toimivan yhteisön piiriin, ei sen tarvitse olla kaikille alueen kylille yhteinen. Sivu kuuluu Kymenlaakson kyläportaaliin, joka on EU tuella pystytetty, joten mainonta on siellä kielletty, mutta uutisoida paikallisesta yrittäjyydestä toki saa.

Rannantaikaa väki ry on maksanut mantlahti.fi domainin vuosimaksut viideksi vuodeksi eteenpäin (noin 20 euroa vuosi), että siitäkään ei kotisivujen omistajalle tule kuluja. Mitään muutakaan vuosimaksua sivustosta ei tule, se kuuluu jäsenetuihin Kymenlaakson kylät ry:ssä.

Domainin mantlahti.fi, joka viittaa tietysti Mäntlahden kylään, voi tarvittaessa vaihtaa Kykyportaalissa alla olevaksi domainiksi, jolloin se on muotoa "kymenkylät.fi/rakila" tai "kymenkylät.fi/pyötsaari" esimerkiksi.

WordPressillä toteutettu sivusto on helppo ylläpidettävä, mitään erityistaitoja ei tarvita. Roskapostia ei sivustolle tule, vaikka vuorovaikutteisuus olisi päälläkin, järjestelmä pitää siitä automaattisesti huolen. Vuorovaikutteisuuden voi myös kokonaan poistaa sivustolta helposti, jos kokee sen ongelmallisena.

Voit mennä vapaasti katselemaan esimerkisivua ja vaikka rekisteröityä sinne sisäänkin, kokeilla kirjoittamista ja julkaisemista. Sivusto ei ole toistaiseksi julkisesti netissä niin, että hakukoneet, kuten Google, huomioisivat sitä millään tavoin.

Koko sivuston ulkoasu voidaan muuttaa aivan toislaiseksi. Erilaisia kyläsivujen toteutuksia voi käydä katsomassa Kymenlaakson kyläportaalissa noin malliksi. Esimerkkisivustomme on aika laaja ja monimutkainen, yksikertaisempikin kenties riittää.

Lisää tietoa saa allekirjoittaneelta sähköpostitse erakko@dlc.fi tai Mervi Hyppäseltä mervi@saunalahti.fi. Myös sivuston uuden ulkoasun luomisessa autan parhaani mukaan aikaa säästämättä.

JOKAMIEHEN JA -NAISEN PORTAALI

Olen nyt aloittanut portaalikokeen, eli pystyttänyt ei julkisen koeportaalin. Se tarkoittaa kokonaisuutta, johon voi luoda erillisiä itsenäisiä kotisivuja tai blogeja niin paljon kuin tarvetta on. Hallitsemansa alaisuus-ton/blogin voi laittaa halutessaan myös julkiseksi.

Sivustot toimivat WordPress tekniikalla, eli samantyyppinen portaali kuin esim. WordPress.com tai Kymenlaakson kyläportaali, mutta tämä ei maksa mitään ja mahdollisesti tarvittavat lisäominaisuudetkaan eivät maksa mitään.

Pidän systeemiä yllä palvelimella koemielessä ainakin pari vuotta, jona aikana sitten kokemuksista viisastuneena asennan vastaavan (tai liitän tämän) rantai.fi sivuston alle ihan viralliseksi portaaliksi. Sieltä saa sitten yhdistykset tai yksityiset kansalaiset valmiin ilmaisen kotisivun/blogin pohjineen. Ulkoasun ja toiminnallisuuden voi muokata millaiseksi haluaa.

Ilmaisuus on paljolti kiinni siitä, kuinka paljon härpäke vaatii palvelimelta ominaisuuksia, tilaa ja tehoa webhotellissa, joka ei ole ilmainen. Niin kauan kuin lisäkuluja ei tule, ei ole tarvis ottaa keneltäkään mitään hintaa, Rannantaikaa väki kun on voittoa tavoittelematon yhdistys (tän koesivuston kustannan ite).

Jos haluat osallistua kokeeseen ja perustaa itsellesi blogin tai kotisivun, laita email minulle (erakko@dlc.fi), niin pannaan sivustosi pystyyn.

Tämä on hyvä tilaisuus harjoitella WordPressin hallintaa. WordPressistä voi sitten jatkossa xml tiedostona tallentaa ja siirtää koko blogin muuallekin, jos tämä koepalvelu päättyy (noin kaksi vuotta ainakin jatkuu).

Voit esimerkiksi sisällyttää sivuillesi julkisen keskustelufoorumin, jos haluat. Spämmi ja roskapostia ei ole pelkoa, taustalla hääri näkymättömissä erittäin tehokas torjunta ohjelma. Voit myös sisällyttää sivuillesi ei julkisia toimintoja, esim. foorumeita tai muita areenoita, jotka näkyvät vain sivuillesi rekisteröityneille käyttäjille tai määrittämillesi ryhmille jne.

On tietysti mahdollista, että sivusto jatkaakin maailman tappiin ja sen domain sitten muuttuu joksikin julkisemman näköiseksi kuin koesivut, esimerkiksi rantaiportaali.org. Uusia blogisteja/kotisivun pitäjiä on tullut kokeilemaan jo muutama. Heitä varten laitoin sivustolle myös WordPress tukifoorumin: <http://koesivusto.org/community/>.

ELINA SAKKARA:

HAMINAN KUMPPANUUSTALO HILMA TUKEE YHDISTYSTOIMINTAA

Kumppanuustalo Hilma edistää Haminan asukkaiden hyvinvointia olemalla kaikille avoin yhteisöllinen kansalaistoiminnan keskus sekä yhdistysten talo. Hilma löytyy monenlaisia edullisia tiloja kokouksiin, tapahtumiin, kerhoihin ja kohtaamisiin. Hilmalla on langaton nettiyhteys, astiasto 60:lle henkilölle, ajanmukaiset kökouslaitteet ja lämmin tunnelma! Hilmaan voit tulla pii-
pahtamaan kahville, yhteisiin tapahtumiin tai pitämään yhdistyksenne kokousta. Hilma toimii tällä hetkellä 60 erilaista yhdistystä ja yhdistysten määrä nousee koko ajan.

Tiloja ja toimintaa yhdistyksille, hyvinvointia haminalaisille!

Kumppanuustaloa kehitetään yhdistyslähteisesti yhdistystoiminnan keskuksiksi.

Käytännölliset tilat mahdollistavat toiminnan ja sen kehittymisen. Hilma järjestetään säännöllisesti myös koulutuksia, tapahtumia ja muita yleishyödyllisiä sekä

informatiivisia kokoontumisia. Haminalaiselle Hilma luo erilaisia vaikuttamis-, harrastus-, ja aktiivisen kansalaistoiminnan mahdollisuuksia. Kaikille annetaan mahdollisuus osallisuuteen sekä yhteisöllisyyteen ja kansallisaktiivisuuteen kannustetaan.

Kotien Puolesta Keskusliitto ry:lle on myönnetty kohdennettua toiminta-avustusta (AK-avustusta) Kumppanuustalo Hilman toiminnan juurruttamiseen, koordinointiin, kehittämiseen sekä kolmannen sektorin toimintaedellytysten parantamiseen (2017-2019). Kotien Puolesta Keskusliitto ry on toiminnan hallinnoija ja paikallisesti toimintaa hallinnoi Kotien Puolesta paikallisyhdistys Vehkalahden-Haminan Kotien Puolesta ry. Hilman Hallitus -niminen ryhmä koostuu Hilman aktiivisista käyttäjistä ja ryhmän tehtävänä on päättää kumppanuustalotoiminnan suuntaviivoista. Kumppanuustalo Hilman kumppanuuskoordinaattori vastaa kokonaisuudessaan kumppanuustalotoiminnasta.

VALOKUVAT: ELINA SAKKARA

Hilman aulavastaavat ottavat vastaan tilavaraukset ja hoitavat Hilman asiakaspalvelun. Tarvittaessa katamme kahvikupit valmiiksi kokoustiloihin, järjestämme tuolit ja pöydät yhdistyksen toivomalla tavalla ja atk-laitteetkin laitamme valmiiksi. Näin kokoukset sujuvat mukavasti ja yhdistykset voivat keskittyä olennaiseen; tärkeään omaan toimintaansa. Yhdistyksiä autetaan myös tapahtumien markkinoinnissa. Hilman yhdistysten tapahtumia markkinoidaan Hilman netti- ja Facebook-sivuilla. Näin tavoitamme suuremman joukon ja yhdistystoiminnasta kiinnostuneet.

Hilmalla tapaat muita yhdistyksiä ja haminalaisia.

Kumppanuuden voima on yhteistyössä, jota hyödyn-tään järjestämme yhdessä hienoja tapahtumia ja hyö-dyllisiä yhdistyskoulutuksia. Olemme avoimia toisillem-me ja uusille ideoille. Mitä kaikkea hienoa voisimme yhdessä tehdä?

Sovi kumppanuuskoordinaattorin kanssa esittelytapaa-minen kumppanuustalolle tai tule Hilman olohuonee-seen kahville. Yhteystiedot sekä lisää infoa Hilmasta löydät kumppanuustalon nettisivuilta. Tervetuloa mu-kaan!

Elina Sakkara, kumppanuuskoordinaattori
Puh. 040 7517 955
elina.sakkara@kumppanuustalohilma.fi

Kumppanuustalo Hilma
Teollisuuskatu 8, 49400 Hamina
Avoinna ma-to klo 8-16, pe 8-14.
Asiakaspalvelu, varaukset aulavastaavalta p. 044 712 9210
kumppanuustalo.hilma@gmail.com

<http://kumppanuustalohilma.fi>
<https://www.facebook.com/KumppanuustaloHilma/>

<http://www.kotienpuolesta.fi/>

Nähdään Hilmalla!

Kumppanuustalo

Hilma

VALOKUVAT: ELINA SAKKARA

Kumppanuustalo Hilman monipuoliasia tiloja.

SUSANNA KORPELA:

120 VUOTTA SULO MÄKELÄN SYNTYMÄSTÄ

120 vuotta Sulo Mäkelän syntymästä – juhla

21. joulukuuta järjesti Sulo Mäkelä Seura Kulmakivesä Haminassa juhlatilaisuuden seuran jäsenille, kyläläisille sekä kuvanveistäjän ystäville ja sukulaisille hänen syntymänsä 120-vuotisjuhlan kunniaksi. Paikalle saapui yli 30 juhla vierasta ja iltaa vietettiin musiikin sekä puheiden merkeissä.

Avaussanat lausui seuran puheenjohtaja Risto Muurman, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi ja kertoi hieman juhlan sankarin elämästä. Alun perin Sulosta piti vanhempiansa mieltymykseksi tulla kanttori, mutta opiskelujen myötä musiikki jäikin vain harrastukseksi ja Sulo siirtyi kuvataidepuolelle. Debyyttinsä hän julkaisi 1923 ja voitti jo seuraavana vuonna valtakunnan arvostetuimman taidekilpailun teoksellaan Lyyli, jonka mallina oli ollut tavallinen piikatyttö Värin Lyyli. Nykypäivänä Sulo Mäkelän teoksia on nähtävillä mm. Haminan pääkirjastossa ("Kuismasen tytöt") sekä sankaripatsaat Virolahdella, Miehikkälässä ja Myllykylässä Haminassa.

Krusifiksi-teoksessa mallina ollut emeritusprofessori Markku Hakuri kertoi kuvanveistäjän kanssa työskente-

telyn tapahtuneen todella keskittyneessä hiljaisuudessa – Sulo saattoi puhua vain esimerkiksi kehottaessaan häntä "riippumaan alempana, että kylkiluut näkyvät". Ristillä roikkuessaan Hakuri kuitenkin koki ahaa-elämyksen hiljaisesta läsnäolosta – hän huomasi olevansa osa Sulon työtä ja kuvaili kuvanveistäjän olleen "paikkasidonnaisen ihmisen perustyyppi, joka oli yhtä tilan kanssa".

Suloa puheessaan muisteli myös hänen tyttärensä Markus Henriksson, joka hänkin kuvaili taiteilijan olleen hiljainen, mutta lempeä ja hyväntahtoinen – ihminen, joka ei puhunut sanoilla vaan eleillä. Oma kotikylä oli isoisälle tärkeä, ja jopa viimeisinä aikoinaan maatessaan jo sairaalavuoteella oli hän todennut että "pääsisipä Mäntlahteen".

Lämminhenkisen juhlan lopuksi kirkkoherra Juha Tanska lausui hyvän joulun toivotuksensa kaikille paikallaolueille, ja Sulo Mäkelän elämäntyön vaaliminen jatkuu seuran toimesta jälleen ensi helmikuussa Sulon päivä-tapahtumalla.

Susanna Korpela

VALOKUVA: ARTO TULKKI

Juhlaa edelsi kukkien lasku ja kynttilöiden sytyttäminen Saimi ja Sulo Mäkelän haudalla Myllykylässä. Kuvassa seppeleenlaskussa kuvanveistäjän lapsenlapsi Markus Henriksson, Sulo Mäkelä Seuran puheenjohtaja Risto Muurman sekä Sulon tytär Marja Kuusisto.

Risto Muurman kukittamassa juhlan musiikkiesityksistä vastanneita kanttori Pekka Soranummea sekä cembalisti Marianna Henrikssonia. Kuvassa etualalla juhlassa puhuneet Markku Hakuri ja Juha Tanska.

Sulo Mäkelän lapsenlapsenlapsi Marianna Henriksson esitti italialaista barokkimusiikkia.

Kinkerit, Mäntlahti - Rakila - Pyötsaari
torstaina 9. maaliskuuta 2017
klo 18.00 Toivolassa.

HELI VARJAKOSKI

KLAMILAN KUULUMISIA JA
SUUNNITELMIA

Joulukuun alussa saatiin taas pidettyä joulutori, sää suosi ja väkeäkin oli liikkeellä ihan mukavasti. Toinen talvinen tapahtuma Tammikuun Tulet tammikuun viimeisenä viikonloppuna koki pientä takaiskua lumen vähäisyyden vuoksi. Yllättävä pakastuminen sai luistelun onnistumaan, mutta mäen laskuun ei lumi riittänyt suunnitellussa paikassa. Iloisena yllätyksenä mukaan lähti ensi kertaa Ryhlyn Talli, jossa pienet ja isotkin halutessaan pääsivät hevosen selkään. Tavoitteeseen eli noin 300 kävijään juuri ja juuri päästiin, tapahtuma oli vain kaksipäiväinen edellisen vuoden kolmipäiväisen sijasta.

Tapahtumapaisteita oli perjantai-iltana kyläkirkolla askartelua ja kanttori Niina Kotron vetämä talvien laulujen yhteislauluhetki, koululla koulun vanhempainyhdistyksen musiikkiluistelu ja grillimakkara, ja Klamilan Vedon jumppa salissa. Lauantaina oli aamulla Ryhlyn Tallin vuoro esitellä toimintaansa ja sieltä pääsi Klamilan Vedon Mäkimajalle makkaranpais-

toon, jos ei uskaltanut lumettomaan mäkeen (tai vaihtoehtoisesti pusikkoon vievään jäiseen mäkeen) ja lopuksi oli vielä Huurteisten Uimareiden avantouinti ja sauna satamassa.

Pitkä sulku kylätuvalla vuodenvaihteen molemmilla puolilla johti siihen, että tammikuussa oli lyhyt aika tehdä teemahanke-suunnittelua, mutta lopulta saimme kaksi hakemusta valmiiksi. Eikä tarkoitukseen ollut saada kuin nämä kaksi. Tai onhan meillä kolmaskin hanke suunnitteilla, johon on ilmoittauduttu mukaan, mutta siitä myöhemmin. Ja oikeastaan neljäs puhevaiheessa, kumppaneita etsikellen. Että kyllä täällä töitä tehdään, vaikkei aina siltä muille näytäkään.

Mikäli rahoitus järjestyy, (EDIT: järjestyi) alamme suunnitella luontoreitejä kunnollisine karttoineen. Tarkoitus olisi saada kolmesta neljään reittiä, eritasoisia ja pituisia. Ensin selvittellään luvat maanomistajien kanssa (on ollut alustavat koekävelyt) ja tarkennetaan reitit. Seuraavaksi olisi

maastoon merkintä ja karttojen teko. Ja pitäähän sitten avajaisiakin juhlia.

Toinen rahoituksen järjestyessä (EDIT: tähänkin järjestyi) suunniteltu hanke on lähiruokapäivä Klamilan Kalaasit elokuun alussa. Ostamme ruokatarpeet lähiseudun tiloilta ja pitopalvelu kokkaa ruokaa niistä. Ja sitten syömme yhdessä. Ruokaa varataan kolmellesadalle kyläläiselle, jos saisimme niin paljon väkeä liikkeelle. Tarkoituksena on tuoda esille paikallisia tuottajia, joilta saa suoraan tilalta haettua lähellä tuotettua kotimaista laaturuokaa.

Hankkeisiin tarvitaan tietenkin talokoolaisia, joten tervetuloa ilmoittautumaan, auttavia käsiä tarvitaan. Töitä olisi monenlaista, raivausta ja reitimerkintää luontoreiteillä, teltojen ja pöytien pystyttämistä ja purkamista, koristelua ja pöytien raivausta kalaseissa. Kaikille kyllä löytyy tekemistä, jos haluaa auttaa.

Kylätupatoiminta on vahvasti tap-

VALOKUVAT: HELI VARJAKOSKI

VALOKUVAT: HELI VARJAKOSKI

piollista, joten meillä ei ole varaa/halua rahoittaa muiden yhdistysten perustoimintaa, vaikka välillä sitäkin kuulee ehdotettavan. Uimarantaa ja Ensivastetta olemme tukeneet, kun niiden tarve on ollut käsinkosketeltava tällä alueella. Emme juurikaan ole hakenneet, saati saaneet avustuksia, koska kuitenkin meidän oma varainhankintamme on pitänyt päämme pinnalla yli 25 vuotta. Oma varainhankinta koostuu pitkälti vapaaehtoisten tekemästä työstä kahvitukissa, markkinoilla, torilla ja muissa toimissa. Hankkeilla on tehty mm. hiekkakenttä satamaan ja torikatokset torille. Nämä ovat vaatineet jonkinver-

ran rahallista panostusta, mutta paljon talkootyötä. Talkootyö on se, millä me loppupeleissä elämme ja toivomme muidenkin yhdistysten yrittävän samaa omalla kohdallaan, ilmaisia lounaita ei ole tässäkään toiminnassa. Tulkaa rohkeasti kysymään, jos jokin ihmetyttää tai muuten haluatte jotakin tietää toiminnastamme.

Jokos olette huomanneet, että kylätuvalta saa leivonnaisten ja käsitöiden lisäksi apteekkituotteita? Meillä on pieni käsikauppavarasto, mutta tekemällä sopimuksen apteeikin kanssa, voitte tilata myös reseptilääkkeenne kylätuvalle. Tai jotain muuta tuotetta. Ostamalla kylältä, vaikutatte myös siihen, että palvelu säilyy.

Heli Varjakoski

TULEVIA TAPAHTUMIA 2017
pistäkää jo kalenteriin tai muuten tiedostakaa, että osaatte varautua:

PÄÄSIÄISKAHVITUS TO 13.4. kylätuvalla,
KESÄTORIT ALKAEN PE 9.6. kymmenen kertaa, ei juhannusviikolla, eli viimeinen on pe 18.8.,

AVOIMET KYLÄT KLAMILAN SATAMASSA LA 10.6. mm. vanhat automobiilit, Kuninkaantien ajot -rastipiste,
JUHANNUSTORI TO 22.6., järjestäjä avoin

KAAKON KAMARIMUSIIKKI ALKAEN TI 4.7.
Fish&Soul la 8.7. satamassa

HAPANVELLIJUHLA SU 9.7. satamassa
KLAMILAN KALAASIT LA 5.8. koululla, lähiruokatapahtuma

SILAKKAMARKKINAT SU 24.9.,
JOULUTORI päivä avoin, samoin järjestäjä

JOULUKAHVITUS TO 21.12. kylätuvalla,
TAMMIKUUN TULET tammikuun viimeisenä viikonloppuna eli pe 26.1.2018 alkaen.

KYLÄTUPA RONKULIN KEVÄT

Kylätupa Ronkuli avoinna ti-pe klo 10-17.

Itella Green

HYGIENIAPASSI KOULUTUS

Kaikille avoin koulutus la 8.4. (klo 10-15?), Klamilan koululla, kouluttajana Sisko UkkolaParonen.
Hinta: 54 + 6 euroa kortti/henkilö, sis kahvin.

Hygieniapassi vaaditaan, jos käsittelet työssäsi pakkamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita, tai työskentelet elintarvikehuoneistossa (esim. kahvilat, ravintolat, "hese")

Ilmoittautumiset viimeistään pe 31.3. mennessä: Klamilan Seutu ry, kylätuvalle tai puhelimitse puh. 050 366 8835 tai sähköpostilla klamilanseutu@pp.inet.fi

Kurssille otetaan max 30 henkilöä.

ARVO TUOMINEN OLUTSILLASSA 11.3.

MIKÄ PELASTAIS VIIPURIN ?

Tv-toimittaja ja dokumentaristi Arvo Tuominen on kiertänyt ympäri Venäjää ja tutustunut erityisesti Suomen lähialueisiin. Viipuri on hänelle tuttu kaupunki.

Viipurissa käyneet ovat nähneet, että kaupunki on taantunut viime vuosien aikana. Historiallinen keskusta, jossa on Venäjälläkin poikkeuksellisen hieno historiallinen rakennuskanta keski-ajalta 1930-luvun loppuun, on huonossa kunnossa.

Kuka tai ketkä Viipuria johtavat ja hallitsevat, miksi kaupunki ei kohene ja miksi matkailu ei vedä? Arvo Tuominen kertoo Klamilan koululla lauantaina 11.3. klo 13. tästä kaikesta ja muustakin. Klamilan Olutsillan tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita.

LAUANTAIT TOIVOTUT KLAMILAN KIRKOSSA

M.A. NUMMINEN JA PEDRO HIETANEN

Klamilassa on ollut M.A. Nummisen musiikin harrastusta jo vuosikymmeniä aina 1960-luvun poliittisista lauluista ja uusrahvaanomaisesta musiikista alkaen. Tuossa innostuneessa joukossa heräsi ajatus siitä, että Numminen kokoaisi Lauantain toivottujen levyjen kaltaisen

VALOKUVA: ARI HAIMI

TULEVAT JUMALANPALVELUKSET
KLAMILAN KIRKOSSA

MESSUT 2017

Messu 19.3. klo 10.00, Eläkeliiton kirkkopyhä

Messu 16.4. klo 13.00, 2. pääsiäispäivä

Messu 14.5. klo 10.00, Äitienpäivämessu

Messu 18.6. klo 10.00

Klamilan Kirkon Tuki ry

MUUT TOISTUVAT TAPAHTUMAT

- Perhekerho, keskiviikkoisin klo 10-12
- Yhteislaulua Viisikielisestä ja virsikirjan uudesta osasta klo 12-13 parittomien viikkojen tiistaisin
- Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13 – 14
- Raamattupiiri keskiviikkoisin yhdessä sovittuina aikoina
- Diakoniapiiri parillisten viikkojen tiistaina klo 12-14
- Kirkkokuoro torstaina klo 18

kokosi Pirjo Järvenkylä

VUOSIKOKOUKSIA MÄNTLAHDESSA

MRP - Mäntlahden Rannanpojat Vuosikokous sunnuntaina 19.3.2017 klo 18.00 Toivolassa.

Mäntlahden Osakaskunta Vuosikokous sunnuntaina 2.4.2017 klo 13.00 Toivolassa.

Rannantaikaa väki ry Vuosikokous lauantaina 25.3.2017 klo 15.00 Rantaituvalla, Simonmäentie 18, Mäntlahti

konsertin omasta laajasta laulutuotannostaan. Ehdotimme sitä Nummiselle, ja hän innostui asiasta.

Numminen on laulanut paitsi ohjekirjoja, lastenlauluja ja iskelmiä myös klassista musiikkia. Klamilan Lauantain toivotut -konsertti on ensi-ilta tälle tilatulle ohjelmistolle. Se alkaa Schubertilla ja Sibeliuksella ja laajenee sitten muihin lauluihin. Toinen puoliaika on omistettu erityisesti uusrahvaanomaiselle musiikille. Numminen esiintyy muusikko Pedro Hietasen kanssa.

Konsertti on Klamilan kirkossa lauantaina 22.4. klo 16.00 alkaen, ja siinä on väliaika ja kahvipuhveti. Liput maksavat 20 euroa ja niitä saa ennakoon Klamilan kylätupa Ronkulista, Kotkan Sävelaitasta ja Haminan R-kioskilta. Konsertin järjestävät Huurteiset Uimarit ja Klamilan Olutsilta yhdessä.

Erkki Kupari